

21. Yüzyıl İcin Planlama
Seminerleri 2015-Bahar
11-Eğitim

22 Mayıs 2015

Nasıl Bir Toplum? Nasıl Bir Eğitim Örgütü Olmalı ?

Prof. Dr. Nejla Kurul

Nasıl bir toplum ve nasıl bir eğitim?

- o Yüzbinlerce insanın savaşlar nedeniyle öldüğü, göç etmek ve hatta kış mevsimini geçirmek için organlarını, hatta bedenlerini zenginlere satmak zorunda kaldığı ve zengin Avrupa'nın pek çok ülkesinde milyonlarca insanın ötekileştirilerek bir kenara itildiği bir toplum, 'iyi toplum' olarak anılamazdı.
- o İyi toplum, insanın gizilgücünün tam olarak gelişimine olanak veren ve insanın özneleşmesinin önündeki engelleri ortadan kaldıran bir toplumsa, küçük bir azınlık dışında, milyarlarca insan için içinde yaşadığımız toplum bu özellikleri taşımamamaktadır.
- o Küresel ekonomik durgunluk giderek kalıcı bir hal almaktadır, buna bağlı olarak da işsizlik çok yüksek oranlara doğru tırmanmaktadır. 'İyi eğitim' ve 'iyi sağlık' olanakları da, çok uzun zamandır bir avuç azınlığın hizmetindedir. Gelir ve servet ise, epeydir yoksullar aleyhine hızla bozulmaktadır.

Diyalektiğin Dansı ile Olay ve Olguları Yorumlamak ve Deđiřtirmek

Bütünden parçaya, sistemden içeriye ilerleyen bir yaklaşım
Perspektifsel yaklaşım (kimler); konum ve konumlanma noktası
Tarihsel yaklaşım

İnsan, Toplum ve Doğa İle İlişkilenme

- **Doğa ile İlişki:** Bu iki şehirde doğayla nasıl bir ilişki kurulacaktır?
- **Teknoloji ile İlişki:** Bu iki şehirde ne tür teknolojiler niçin hayata geçirilecektir?
- **Üretim Tarzları:** Bu şehirlerde ne tür üretim ve yeniden üretim sistemleri kullanılacaktır?
- **Toplumsal İlişkiler:** Bu iki şehirde, ne tür toplumsal ilişkiler hayal edilecektir?
- **Gündelik Yaşam:** Bu şehirlerde gündelik hayat nasıl olacaktır ve bizler ne tür gündelik hayatlar istiyoruz?
- **Dünya Hakkındaki Zihinsel Tasarımlar:** Bu şehirlerde simgesel ve başka türlü zihinsel kavrayışlardan hangileri ağır basacaktır?

- **Doğa ile İlişki:** Bu iki şehrin okulunda ve sanal ve yüzyüze öğrenme alanlarında doğayla nasıl bir ilişki kurulacaktır?
- **Teknoloji ile İlişki:** Bu şehrin okulunda ve sanal ve yüzyüze öğrenme alanlarında ne tür teknolojiler niçin hayata geçirilecektir?
- **Üretim Tarzları:** Bu şehrin okulunda ne tür üretim ve yeniden üretim sistemleri kullanılacaktır?
- **Toplumsal İlişkiler:** Bu iki şehrin okulunda ve öğrenme alanlarında, ne tür toplumsal ilişkiler hayal edilecektir?
- **Gündelik Yaşam:** Bu şehrin okulunda ve öğrenme alanlarında gündelik hayat nasıl olacaktır ve bizler ne tür gündelik hayatlar istiyoruz?
- **Dünya Hakkındaki Zihinsel Tasarımlar:** Bu şehrin okulunda ve öğrenme alanlarında simgesel ve başka türlü zihinsel kavrayışlardan hangileri ağır basacaktır?

İki Şehrin Hikayesi

o **Birinci şehirde** özgürlüklerin barındığı düşünülür; ama durum hiç de öyle değildir; her şeyin bir **bedeli** vardır; bu bedel çoğunlukla bunlara muhtaç kişilerin ödeyebileceğinden çok fazladır. Bu şehrin sakinlerinin pek çoğu için “özgürlük” bir türlü erişemedikleri nesnelere erişebilmek için birbirleriyle rekabet edebilme serbestisine sahip olmaktır. Birinci şehrin hükümdarları, yani kapitalistler, üretim, bölüşüm ve mübadele araçlarının mülkiyetine ve denetimine sahip olanlardır. Bunlar şehri temel olarak kâr maksimizasyonu ilkesine dayanarak yönetirler.

o **ikinci şehrin sakinleri** ise, insan olmaktan gelen potansiyelini barış ve kardeşlik içinde geliştirme özgürlüğünün tadını çıkarırlar. Bu insanların özgürlüğü, birinci şehirde olduğu gibi, sahip olamayacakları şeyleri arzu etme özgürlüğü değil, gerçekten istedikleri şeyi yapma ve istedikleri gibi olma özgürlüğüdür.

Birinci Şehirde İki Okulun Hikayesi

- Sınıfsal ve mekânsal ayrışmanın ayrıcalıklı ortaokulları
- Kent varsıllarının Okulları
- Anne/babaların yarısı üniversite mezunu, yüksek nitelikli, beyaz yakalı, okulda OAB aracılığıyla toplanan gelir miktarı: 170 bin TL.
- Anadolu Lisesini kazananların Oranı: % 60-70.
- Sınıfsal ve mekânsal ayrışmanın «varoş» ortaokulları
- Kent Yoksullarının Okulları
- Anne/babaların hemen hemen tamamı ilkokul mezunu, niteliksiz hizmet işçisi, mali yakalı, esnaf, serbest meslek, okulda OAB aracılığıyla toplanan gelir miktarı: 7 bin TL.'dir.
- Anadolu lisesini kazananların oranı % 6-9.

Nasıl Bir Eğitim Örgütü Olmalı?

- o Eşitlikçi ve özgürlükçü şehrin örgütlenmesini temel alan,
- o rekabetin karşısında dayanışmayı esas alan,
- o Eğitimi bir hak ve kamu hizmeti olarak gören,
- o Demokratik, özgürlükçü laik, bilimsel ve anadilinde eğitim veren,
- o Okul meclisleri yoluyla özyönetim modelini uygulayan, farklı okulların deneyimlerini dayanışmacı bir tarzda paylaştığı demokratik okulları besleyen,
- o Merkezdeki «birkaç adam yönetimi» yerine, yereli/okulu okul içi demokrasiyi geliştiren
- o Eğreti kamusalılık yerine, kamusalılığı çoğulcu bir anlayışla yeniden inşa eden, işçiler, yoksullar, kadınlar, ezilen etnik ve inanç topluluklarını, LGBTİ'leri, ekolojiyi güçlendiren yönetimler